

Rokiškio rajono ūkininkų sąjunga

Respublikos g. 94-103, LT-42136 Rokiškis, Įm. k. **302713699**,
rokiskiuokininkai@gmail.com tel. mob. **+37068785505**

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2023-04-12 Nr. 126

Kopija:

LR Seimo Kaimo reikalų komitetui

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO SUBJEKTŲ, PERKANČIŲ IR
PARDUODANČIŲ ŽALIAJĄ PIENĄ, NESĄŽININGŲ VEIKSMŲ DRAUDIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

Rokiškio rajono ūkininkų sąjunga išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Ūkio subjektų, perkančių ir parduodančių pieną, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo projektą reg. Nr. 23-4705 (toliau – Projektas) ir teikia apibendrintas pastabas.

- 1) Pieno supirkimo taisyklėse yra nustatyta, kad „<...> Už natūralų pieną mokėtina suma įskaitiniu laikotarpiu apskaičiuojama pagal bazinių rodiklių pieno kainą ir kiekį, įvertinant patiekto pieno sudėtį **ir kokybę** pagal laboratorijos tyrimų duomenis <...>“, todėl siūlome **patikslinti Projekto 2 str. 5 d.** : „*Žalio pieno pirkimo kaina – ūkio subjektų (žalio pieno pirkėjo ir žalio pieno pardavėjo) sutarta pinigų suma, mokama už parduodamą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatytų bazinių pieno sudėties **ir kokybės** rodiklių žalią pieną, įskaitant visas su žalio pieno tiekimu susijusias išlaidas ir neįskaitant priedų, priemonių ir nuoskaitų*“.
- 2) Siekiant visiems vienodai teisingai suprasti sąvoką, siūlome aprašyti ir **papildyti Projekto 2 str., 7 p.** sąvoką „*Atstovaujanti derybinė grupė*“, kuri jau yra naudojama Projekto 3 str. 10 p.
- 3) Siūlome **papildyti Projekto 2 str. 8 p.** sąvoką „*Priedai*“ ir **Projekto 2 str. 9 p.** sąvoką „*Priemokos*“, numatant, kad priedai galėtų būti mokami už kriterijus, kurie nebūtų susiję su pieno kokybės rodikliais (pvz. už lojalumą, bendradarbiavimą, karvių šėrimo raciono gerinimą, laikymo sąlygų gerinimą ir pan.), tuo tarpu priemokos būtų mokamos tik už aukštesnius nei pagrindinius pieno **kokybės** rodiklius.
- 4) Atsižvelgiant į Projekto 3 str. 10 p. apibrėžtą pieno pristatymo būdų (pienas pristatomas į pieno supirkimo punktą, pienas paimamas tiesiogiai iš ūkio iš specializuoto pieno šaldytuvo, pienas pristatomas tiesiogiai į pieno perdirbimo įmonę) specifiką, siekiant išvengti neaiškumų, siūlome patikslinti **Projekto 3 str. 2 d.** nurodant „*Sutartyje turi būti nurodyta už ~~pristatytą~~ parduodamą pieną mokama kaina, kuri: <...>*“.
- 5) Siekiant aiškumo ir glaustumo, siūlome **Projekto 3 str. 3 d.** išdėstyti taip: „*Tuo atveju, kai kaina nustatoma 2.2 papunktyje apibrėžtu būdu Ssutarties šalys gali pasirinkti, kokiais rodikliais remtis apskaičiuojant žalio pieno pirkimo kainą, sudarant pieno pirkimo-pardavimo sutartį. ~~tačiau bent vienas iš šių rodiklių turi būti tiesiogiai susijęs su pieno gamybos sąnaudomis ir atspindėti pieno gamybai reikalingų išteklių kainų pokyčius. Objektivių (viešų statistinių rodiklių) rodiklių sistemą, kuri turi būti pagrįsta atitinkamomis pieno ir pieno produktų rinkos kainomis, gamybos sąnaudomis bei maisto tiekimo grandinės tyrimais, ir~~ Rodiklių reikšmių viešinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras*“.

- 14) Remiantis praktiniais pavyzdžiais dėl pieno supirkėjų vykdomų drastiškų ir vienašališkų pieno supirkimo kainų mažinimo, sutarčių nesilaikymo ir pan., siūlome Projektą papildyti **nauju straipsniu „Reikalavimas pagrįsti žalio pieno pirkimo kainos mažinimą“** numatant: „**1. Pieno pirkėjas, norėdamas mažinti daugiau nei 5 procentiniais punktais pieno pirkimo kainą, nustatytą pieno pirkimo – pardavimo sutartyje, arba per vieną kalendorinį mėnesį sudarydamas naują pieno pirkimo – pardavimo sutartį su tuo pačiu pardavėju, privalo pagrįsti šios kainos mažinimą ir šį sprendimą pateikti Agentūrai. 2. Agentūra, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro patvirtintu tvarkos aprašu, per 8 darbo dienas įvertinusi pagal šio straipsnio 1 dalį pirkėjo pateiktą pieno pirkimo kainos mažinimo pagrįstumą, priima sprendimą dėl pieno pirkimo kainos sumažinimo daugiau negu 5 procentiniais punktais pagrįstumo. 3. Jeigu Agentūra šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą, kad pieno pirkimo kainos sumažinimas daugiau nei 5 procentiniais punktais yra nepagrįstas, pieno pirkėjui draudžiama mažinti pieno pirkimo – pardavimo sutartyje nustatytą pieno pirkimo kainą. 4. Šis straipsnis netaikomas, jei kaina nustatoma 3 str. 2.2 papunktyje apibrėžtu būdu.**
- 15) Siekiant eliminuoti atskirų pieno produktų tiekimo grandinės dalių nesąžiningus veiksmus ir prisidėti prie pusiausvyros pieno sektoriuje sukūrimo, tikslinga Projektą papildyti **nauju straipsniu „Pieno rinkos skaidrumą didinančios priemonės“** numatant, kad „**Siekiant sustiprinti pieno pardavėjų derybines galias ir didinti pieno rinkos skaidrumą, Valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras turi teisę iš pieno pirkėjų rinkti ir skelbti informaciją apie vidutinės kalendorinio mėnesio pieno pirkimo kainas pagal kiekvieno pieno pirkėją, jas išskiriant pagal pieno pristatymo būdą (pienas pristatomas į pieno supirkimo punktą, pienas paimamas tiesiogiai iš ūkio iš specializuoto pieno šaldytuvo, pienas pristatomas tiesiogiai į pieno perdirbimo įmonę ir (ar) pagal iš pieno pardavėjų nupirkto pieno kiekį. Šios informacijos rinkimo, naudojimo ir skelbimo tvarką tvirtina žemės ūkio ministras.**

Pagarbiai,

Rokiškio rajono ūkininkų sąjungos pirmininkas
Mindaugas Petkevičius